

آینه

روحانی

روحانی به مردم امید می‌دهد، آگاهی نمی‌دهد

● **مصطفی هاشمی طبا**: شرایط امروز با دوران احمدی‌نژاد فرق می‌کند، اما به نظر می‌رسد آقای روحانی با مردم حرف نمی‌زند و زمانی هم که قرار است با مردم صحبت کند، سخنرانی کرده و خطبه می‌خواند. البته به نظم آقای روحانی مقداری تحفظ اختیار می‌کند که حرف‌هایی را با مردم در میان نگذارد. به عبارت دیگر رئیس‌جمهور احساس می‌کند که اگر صراحتا یک سری حرف‌ها را به مردم بگوید با فلسفه‌ای که می‌گوید باید مردم را امیدوار کرد، مغایرت دارد. بالاخره ما اکنون در جهانی ایستاده‌ایم که مشکلات بسیار زیادی در غرب و شرق داریم. فرق نمی‌کند آمریکایی‌ها به‌نجوی برایمان مشکل درست می‌کنند، اروپا یک جور، چین و روسیه برای خود کاسیکارانه عمل می‌کنند و همسایگان و حکام شیخ‌نشین‌ها به نوع دیگری برای ایران گربه می‌رقصانند و در وضعیتی که شرایط کشور اصلا نرمال نیست، آقای روحانی می‌خواهد نرمال عمل کند. البته تنها آقای روحانی نیست، اصولا مسئولان ما به‌دنبال این هستند که به مردم بگویند همه‌چیز عالی است. لذا با وجود مشکلات، مسائل و کمبودهایی که ناشی از تحریم، تجارت خارجی و فروش نفت بر ما تحمیل می‌شود، می‌خواهند بگویند که همه‌چیز عالی است و آب در دل مردم نکان نخورد. این دو مسئله با یکدیگر مغایر است.

مشاوران

پیچیدگی‌های یک پرونده قضانی

● **سید افشین امیرشاهی**: پرونده محمدعلی نجفی ابعا مدت‌مغلفی دارد و نشان‌هایی است از زمانه ما. جا دارد که از این زاویه به موضوع نگاه کنیم و ببینیم چه شد که نجفی به اینجا رسید و چه شد که ما به اینجا رسیدیم. پرونده‌ای که کشور را در بهت فروبرد. آیا حادثه‌ای که برای نجفی رخ داد تنها یک نمونه از نمونه‌های بیشتر است؟ آیا می‌توانیم شکل‌هایی از این رفتار را در بخشی از مدیران مشاهده کنیم؟ مدیرانی که سبک زندگی خاصی را برای خودشان انتخاب کردند؛ اما به‌تدریج دچار سرخوردگی شده و احساس کرده‌اند که زندگی‌شان را باخت‌اند و در نهایت سبک زندگی دیگری را انتخاب کردند. نمونه آن را شاید بتوان در برخی رمان‌های دو دهه اخیر مشاهده کرد. ازجمله مصطفی مستور در کتاب «روی ماه خداوند را ببوس» که قهرمان داستانش دچار شک و تردید می‌شود و به‌تدریج ایمان خود را از دست می‌دهد. او دوباره به‌دنبال به‌دست‌آوردن ایمان خود برمی‌آید اما ایمان او این‌بار نه اجتماعی بلکه شخصی و فردی است. او سبک زندگی دیگری را دنبال می‌کند.

ایران

تحریم، رویکردهای اصلاح‌طلبانه را بی‌معنا می‌کند

● **ابراهیم اصغرزاده**: اکنون اگر اصلاح‌طلبان بخواهند در جبهه مردم بمانند، ناچارند سقف مطالبات خود را با کف خواسته‌های مردم و معوقات انباشت‌شده و متنوع اصناف و اقشار مماس کنند و بر مبنای آن رابطه خود را با اصولگرایان حاکم و انتخابات پیش‌رو تنظیم نمایند. ایستادن در کنار و تمرکز بر کسب‌های فعال‌شده از تبعیض و نابرابری، جداسازی‌های تصنعی خودی و غیرخودی، تحقیر و فقر و طرد فرایند در لایه‌های وسیع اجتماعی و بدون اعلام تصمیم قاطعانه برای حل یا تعدیل قسمتی از این گرفتاری‌ها و مشکلات، آنها را در مقابل مردم و در صف رانده‌شدگان ملت قرار خواهد داد. کنارکشیدن و توسل به سیاست صبر و انتظار هم آنها را به نیروهای فرصت‌طلب غیرمسئول که در بزنگاه نیمکت‌نشین می‌شوند، بدل خواهد کرد. اصلاح‌طلبان روزهای سختی در پیش دارند. اگر نتوانند با جلب اعتماد و سیج مردم، قدمی روبه‌جلو بردارند و رقیب را وادار به عقب‌نشینی کنند، وارد یک بازی دو سر باخت خواهند شد. مشکل اصلاح‌طلبان این است که ابتکار عمل ندارند یا اگر دارند آن را در موقعیت نامناسبی به کار می‌برند، جایی که می‌توانند تفاهم‌کنند قهر می‌کنند و جایی که نباید کوتاه بیایند، کوتاه می‌آیند و چک سفید امضا به رقیب می‌دهند.

اعتراض

آینده‌روشن حزب‌الله

● **احمد دستمالچیان**: صحبت آقای نصرالله درخصوص اینکه اگر جنگی در منطقه رخ دهد، هیچ کشوری نمی‌تواند بی‌طرف باشد، بسیار حائز اهمیت است. بسیاری از کارشناسان نظامی رژیم صهیونیستی به این امر اذعان داشتند که اگر جنگ دیگری در منطقه رخ دهد، باید خدا به داد رژیم صهیونیستی برسد؛ یعنی به حدی موضوع حساس و مهم شده است که مقام‌های این رژیم به صراحت‌گویی این چنینی افتاده‌اند. نیروهای مقاومت بیش از گذشته تجهیز شده‌اند و افراد کارآموزده دارند و تمام مراکز حساس رژیم صهیونیستی از جمله نیروگاه هسته‌ای دیبومنا و مخازن اتمی و سایر مناطقی که برای این رژیم حساس است، در تیررس موشک‌های مقاومت چه در لبنان و چه در غزه قرار دارد. ازهمین‌رو اگر بخواهند اقدامی را علیه ایران انجام دهند، باید هزاران محاسبه انجام دهند که آیا می‌توانند از پس این مهره که بیرون بیایند یا نه.

politics@sharghdaily.ir

شرق: اواخر هفته گذشته بود که محمدرضا خاتمی، نایب‌رئیس مجلس ششم و دبیرکل سابق حزب مشارکت، متن دفاعیه خود در دادگاه درباره «تقلب در انتخابات ۱۳۸۸» را هم‌زمان با ارسال برای سران قوا منتشر کرد. هرچند به دلیل ممنوعیتی که قاضی برای انتشار جزئیات جلسات ایجاد کرده بود، متن دفاعیه در خبرگزاری‌ها و روزنامه‌ها بازنشر نشد اما هم‌زمان با جلسات دادگاه متن دفاعیه نماینده دادستان و کیفرخواست در بسیاری از رسانه‌ها منتشر شده بود.

البته ممنوعیت قانونی برای انتشار متن دفاعیه خاتمی تاکنون مانع مطالعه و واکنش مسئولان و سیاست‌بون به جزئیات آن نشده است. تا جایی که دکتر عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان هم در نشست خبری روز شنبه خود و هم در برنامه تلویزیونی «نگاه» در مقابل پرسش‌های مطرح‌شده درباره متن دفاعیه به توضیح دیدگاه شورای نگهبان درباره اسناد و مدارک خاتمی پرداخته است.

خیلی آمار مخدوش از ادوار گذشته می‌توانم بیاورم

کدخدایی در پاسخ به مجری این برنامه تلویزیونی، تاکید کرد: شورای نگهبان وظیفه دارد در انتخابات همه آمار و ارقام را بررسی کند و می‌گوید آمار نهایی این است. معمولاً آمار نهایی شورای نگهبان با آمار وزارت کشور متفاوت است. شورای نگهبان حجت و اسناد و مدارک داشته است که نتیجه را اعلام کرده است. کدخدایی در پاسخ به این سؤال مجری که «نکته این است که ایشان می‌گویند در انتخابات ۸۸ قطعاً تقلب شده اما این تقلب پای صندوق‌های رای انجام نشده بلکه در ستاد انتخابات به مجموع آرا ۸ میلیون رای اضافه شده است، بیان کرد: یعنی همه دستگاه‌های نظارتی چشم‌های خود را بستند و ۸ میلیون رای اضافه شده است؟ شما این را می‌پسندید؟ دوستان ایشان که از ایشان هم تندرست هستند، در سال‌های قبل و ادوار گذشته مسئولیت اجرای انتخابات را داشتند. من اگر آمار آن دوره را بررسی کنم، خیلی آرای مخدوش می‌توانم در بیاورم. آیا به دلیل این است که همه انتخابات‌های گذشته مخدوش بوده و تقلب شده است؟ این ادعا سند می‌خواهد.

شما سند معتبری بیاورید که شورای نگهبان ۲ عدد متفاوت گفته باشد

کدخدایی در پاسخ به این پرسش که «ایشان دفاعیه خود را منتشر کرده است و مدعی شده است سرنوشته ۸ میلیون تعرفه مشخص نیست و به نفع فرد پیروز ثبت شده است» توضیح داد: تناقض

سیاست

ادامه واکنش‌ها به انتشار متن دفاعیه محمدرضا خاتمی

علی مطهری، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی

فحاشی‌های مریدان وی به امثال حقیر نیز در دسترس است. دفاع ما از حقانیت و مظلومیت نظام اسلامی است که تیراهی تجدیدنظرطلبان به هر بهانه و هر روز به سمت آن روانه می‌شود و در عین تجدیدنظرخواهی خود را جزء، مالک و وارث آن می‌دانند. فهم ما از مسئله تقلب با شما تفاوت ۱۸۰ درجه‌ای دارد و البته معتقدیم که شما هم مانند ما فکر می‌کنید اما برای برتره خود دست به فریب می‌زنید. استنتاج‌های جناب‌عالی و برقراری رابطه علی- معلولی از تعرفه‌ها، آمارها و مصاحبه‌ها و سخنرانی‌های بعد از انتخابات و چفت‌وبست تحلیلی و توأم با تولید سوطن از آنها و ایجاد تردید، مشکل را حل نمی‌کند. استنتاج‌های منطقی جناب‌عالی از جنس منطقی که صغری و کبری آن به‌ظاهر منطقی می‌رسد، اما نتیجه آن باطل است. به‌طورمثال حیوه فلز است، فلز هادی الکتریسیته است پس حیوه هادی الکتریسیته است؟ یا ماست از شیر است، ماست برای اسهال خوب است پس شیر هم برای اسهال خوب است؟.

گنجی در ادامه نوشته است: آمار و ارقام جمع‌آوری‌شده توسط جناب‌عالی از رسانه مانند افزایش یا کمبود تعرفه، چاپ زیادت تعرفه نسبت به آمار واجیدن شرایط، بالابودن درصد مشارکت در یک استان و شهرستان را با بقیه انتخابات‌ها در یک مقایسه کنید، خواهید دید که (درست یا اشتباه) امری طبیعی و بعضا روال و مسبوق به سابقه است و هنگام استقرار هر دو جناح در قدرت اتفاق افتاده است. شهرستانی قوم‌محور را می‌شناسم که در اکثر انتخابات‌ها مشارکت آن بالای صددرصد است اما کسی صحبت از تقلب نمی‌کند و دلایل دیگری برای آن وجود دارد.

دفاعیه آقای محمدرضا خاتمی برای دادگاه را خواندم، متنی قوی بود

علی مطهری، نماینده مجلس نیز با نگاهی موشگافانه به جزئیات متن دفاعیه محمدرضا خاتمی، در گفت‌وگویی توضیح داده است: ادعای آقای محمدرضا خاتمی و افرادی مانند ایشان، این است که در وزارت کشور و در اتاق تجمع آرا تقلب شده و تعداد درخرو توجهی رای به آرای یکی از نامزدها اضافه کرده‌اند. فرضا این ادعا ثابت شود، این امر یعنی تخلف و بلکه تقلب و خیانت افرادی در نقطه حساس سامانه انتخاباتی که ای‌سای مقامات عالی کشور نیز از آن بی‌خبر بوده‌اند و به عبارت دیگر این افراد مقامات عالی‌کشور را نیز فریب داده‌اند. علی مطهری، نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی، درباره دفاعیه و جلسات دادگاه محمدرضا خاتمی گفت: دفاعیه آقای محمدرضا خاتمی برای دادگاه را خواندم، متنی قوی بود؛ اما مهم این است که ملاک دادگاه، نظر شورای نگهبان است که صحت انتخابات را تایید کرده. سؤال این است که اگر قرار بر بررسی‌نشدن ادعای آقای خاتمی بوده است، پس چرا دادگاه تشکیل دادند. این نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی همچنین تاکید کرد که ثابت‌شدن ادعای تقلب در سال ۸۸ به کل نظام آسیب نمی‌زند.

صرف اظهار عقیده نباید موجب محاکمه شود

مطهری با بیان اینکه صرف اظهار عقیده نباید موجب محاکمه شود، اظهار کرد: اساساً عقیده قابل مواخذه نیست؛ چون قابل اجبار نیست؛ نمی‌توان گفت همه باید اعتقاد داشته باشند در انتخابات سال ۸۸ تقلب شده یا نشده است. هرکسی عقیده‌ای دارد و قضاوت با مردم است. او در پایان تاکید کرد: اگر کسی امروز ادعا کرد در انتخابات سال ۸۸ تقلب شده و آنگاه دست به اقدامات عملی مانند تخریب و آسیب‌زدن به اموال عمومی زد، او باید محاکمه شود؛ اما صرف اظهارنظر نباید موجب اظهار و محاکمه و مجازات شود. بنابراین برخوردی که با آقای محمدرضا خاتمی شد از اساس غلط و غیرضروری بود. واکنش‌ها به متن دفاعیه خاتمی همچنان ادامه دارد و پیش از این نیز ۱۸۰ فعال سیاسی در بنیامه‌ای خطاب به قوه قضائیه، خواستار نقض حکم دو سال محکومیت در دادگاه تجدیدنظر شده و این سؤال را مطرح کرده بودند که چرا شاهدان خاتمی به دادگاه احضار نشدند و آمار و ارقام موجود در دفاعیه بررسی نشده است. با گسترش واکنش‌ها، باید دید هم‌زمان با تشکیل دادگاه تجدیدنظر، روبه دستگاه قضا در بررسی مدارک و شواهد ارائه‌شده از سوی محمدرضا خاتمی چگونه خواهد بود.

سخنگوی دولت با اشاره به دادگاه شهردار اسبق تهران:

بگذاریم دستگاه عدالت و قضا کار خودش را انجام دهد

نیاز داریم. همواره یکی از مشکلات ما در تصمیمیات مهم عدم اجماع بوده است، اما اکنون وقتی یک اجماع در تمام ارکان، در سران سه قوه مطرح می‌شود و رهبر معظم انقلاب نیز آن را تایید می‌کنند به ما کمک می‌کند

آن اجماع در تصمیم‌گیری را دنبال کنیم».
او تاکید کرد: «اصلاح ساختار بودجه به نفع مردم و در جهت بهبود معیشت مردم، به‌ویژه برای دهک‌های پایین جامعه و روان‌سازی اقتصاد کشور و رهايندن اقتصاد از نوسانات اقتصادی خواهد بود. منظور از اصلاح ساختار بودجه، تنگ‌کردن بودجه نیست؛ یک زمان این مفهوم برای اقتصاد مقاومتی نیز مطرح بود، اما مفهوم اقتصاد مقاومتی افزایش تاب‌آوری اقتصادی است».
ربيعی درباره نوسانات بازار و شرایط اقتصادی کشور نیز عنوان کرد: «تحریم‌ها شرایطی را ایجاد کرده که بعضاً اقتصاد کشور را تحت‌تاثیر قرار داده، اما بیشتر نوسانات ارزی و تورم، ناشی از جنگ روانی آمریکا بوده است. تحریم‌های فعلی آمریکا علیه ایران با دوره‌های قبلی آن به‌هیچ‌عنوان قابل مقایسه نیست، ناامنی‌های روانی جامعه ما ناشی از جنگ روانی طرف مقابل بوده است».

سخنگوی دولت ادامه داد: «امروز علانم خوبی را در اقتصاد کشور می‌بینیم، تورم ماهانه کاهش پیدا کرده و این تأسیس در بازار از به وجود آمده است. همه با هم باید به ایجاد فضای آرام و امنیت روانی داخلی کمک کنند تا ثبات در بازارها ایجاد شود. علاوه‌بر پایین‌آمدن نرخ تورم، نرخ رشد تولید صنعتی و کشاورزی ما در دوماه اخیر بهبود پیدا کرده است.

۱۸ ماه سختی داشتیم، ولی ۲۴ ماه رو به بهبودی را خواهیم داشت».
او افزود: «درست است که آمریکایی‌ها تجارب تحریم‌های قبلی را داشتند که ما را تحریم کنند، اما ما هم تجارب تحریم دور قبل را در عدم شکل‌گیری باندهایی که بخواهند از پول مردم جیب خودشان را پر کنند داریم که تدابیر بسیاری اندیشیده شده است، به‌خصوص این اتفاقات در حوزه نفت رخ می‌داد و من اطلاعات دقیق دارم که با همکاری‌هایی که بین دستگاه‌های اطلاعاتی، امنیتی و وزارت نفت صورت می‌گیرد، قطعاً شرایطی که بتوانند مانند گذشته از تحریم سوءاستفاده کنند، دیگر به وجود نخواهد آمد و تمام تلاش‌های رانگنه هم در این جهت دنبال می‌شود».
او در ادامه درباره اصلاحات صورت‌گرفته در ساختار اقتصادی و تأثیر آن بر رشد برای سوخت نیز گفت: «چهار ماه است که کمیته‌های کارشناسی در این زمینه و موضوع سوخت فعالیت می‌کنند که متشکل از مرکز پژوهش‌های مجلس، نمایندگان قوه قضائیه و سازمان برنامه‌وبودجه و وزارت اقتصاد و دارایی، صمت، جهاد کشاورزی و بانک مرکزی است».

ربيعی افزود: «موضوع سوخت جزئی از یک کل است. طرح اصلاح ساختاری بودجه شامل چهار محور اساسی مانند درآمدزایی پایدار، هزینه‌کرد کارا، ارتقای ثبات، توسعه و عدالت و اصلاحات نهادی و نظام بودجه‌ریزی را در جلسه روز گذشته شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی به تصویب رساندیم. موضوع سوخت به درآمدزایی پایدار برمی‌گردد. یکی از برنامه‌ها، اصلاح بازارانه‌های پنهان سوخت و انرژی است و برنامه دوم یکپارچه‌سازی نظام مالیاتی و تأمین اجتماعی است. هرکدام از این محورها سه یا چهار برنامه دارند».

یادداشت

گاندو؛ مجادله‌ای که به تاریخ ایران گره خورده است

حمید ملکزاده*

● بحث درباره مفاهیم انتزاعی مانند عشق، عدالت، دوستی و دولت، عموماً از مجرای استعاره‌هایی آشنا امکان‌پذیر می‌شوند که این مقوله‌های مبهم را به اعتبار ربط‌های استعاری گوناگونی، به حوزه‌هایی آشنا و قابل فهم تبدیل می‌کنند. من در این یادداشت کوتاه، عجالتاً از استعاره بدن، برای مطرح‌کردن آنچه در ذهن دارم استفاده خواهم کرد: هر دولتی یک ارگان‌بسم زنده است. در این معنا، دولت‌ها را باید به‌عنوان بدن‌هایی در نظر ببیاوریم که به اعتبار رابطه میان اجزای تشکیل‌دهنده‌شان، به واحدی حیاتی تبدیل می‌شوند. هربرار رابطه میان این اجزا، دچار اختلال باشد، عوارضی به‌صورت‌های مختلف بروز پیدا خواهند کرد که آنها را عموماً با اصطلاح دردشان (سندروم) نامیده‌اند. دردشان‌ها، هرکدام بسته به کیفیاتی که دارند، چیزی را درباره وضعیت سلامت بدن اعلام می‌کنند. تا جایی که به موضوع این نوشته بازمی‌گردد، گاندو یکی از همین دردشان‌هاست. موضوع‌گیری درباره محتوا و شیوه انتقال پیام‌های پیش‌بینی‌شده توسط عوامل سریال گاندو یا دلالت‌های ضمنی آن را ارتباطاً با دولت حسن روحانی، از قسمت‌های مینای سریال گاندو آغاز شده بود. این موضوع‌گیری‌ها حتی تا امروز نیز ادامه پیدا کرده است. من بدون اینکه بخواهم وارد جزئیات مباحث مطرح‌شده درباره گاندو بشوم، قصد دارم با عنایت به دو متن متفاوت درباره این سریال، این مسئله را روشن کنم که چطور مجموعه مسائل مربوط به گاندو را باید به‌عنوان دردشان بیماری ریشه‌داری در جمهوری اسلامی ایران به حساب بیاوریم. متونی که برای نوشتن این یادداشت کوتاه مورد نظر داشتم‌ام، عبارت‌اند از یادداشت سخنگوی محترم دولت، جناب آقای دکتر ربیعی که در روزنامه ایران منتشر شده و یادداشت تلگرافی کوتاهی که آقای دکتر فیرچی در کانال شخصی‌شان به اشتراک گذاشته‌اند. یک مفهوم کلیدی در هر دو این نوشته‌ها وجود دارد: دولت دوسر (به تعبیر دکتر فیرچی) و دو دولتی (به تعبیر دکتر ربیعی). هر دو یادداشت مورد اشاره من، با وجود تفاوت‌های طبیعی شان، به بحث درباره یک چیز مشترک پرداخته‌اند، اگرچه یادداشت آقای دکتر فیرچی، دولت دو سر را در مقام یک نوع بیماری برای دولت در ایران صورت‌بندی کرده و معرفی می‌کند. نوشته سخنگوی محترم دولت، چنین چیزی را به‌عنوان مفهومی دست‌پروژه دشمنان نظام و انقلاب در نظر آورده که گاندو و آثاری مانند آن ناخواسته به ترویج ناصوابش دامن می‌زنند. بدون اینکه قضائتی درباره محتوای پیامی که گاندو منتقل کرده داشته باشم، باید این مسئله را روشن کنم که دولت دو سر یا دو دولتی، دردنشانی واقعی برای دولت در ایران پیش و پس از پیروزی انقلاب اسلامی است؛ سندرومی که بهتر است دولت اعتدالی، دکتر حسن روحانی و هر شکل دیگری از اصلاح‌طلبی سیاسی در ایران، پیش از هر چیز تلاش کند علاجی برای آن بیابد. یکی از نشانه‌های مؤید آن بیماری‌رای که سندروم دولت دو سر آن را آشکار می‌کند، دقیقاً در یادداشت آقای ربیعی قابل شناسایی است: اولاً، سخنگوی محترم دولت، در بخشی از یادداشت خود، ابراز امیدواری می‌کند تا «مصداق‌سمای ملی» ایران، در مقام نهادهی حکومتی که از بودجه عمومی کشور ارتزاق می‌کند، امکان پاسخ‌گویی به سریال مورد بحث را فراهم آورد؛ ثانیه، به همان نهاد حکومتی که قاعدتاً بخشی از دولت واحدی است که آقای ربیعی از آن صحبت می‌کنند، یادآور می‌شود که: «به‌جای فیلم‌ها و برنامه‌هایی نمایی که اقالی دولتی» و «حاکمیت دوگانه» می‌کند، اندکی خلایقت تاب‌آوری اقتصادی است». ربیعی درباره نوسانات بازار و شرایط اقتصادی کشور نیز عنوان کرد: «تحریم‌ها شرایطی را ایجاد کرده که بعضاً اقتصاد کشور را تحت‌تاثیر قرار داده، اما بیشتر نوسانات ارزی و تورم، ناشی از جنگ روانی آمریکا بوده است. تحریم‌های فعلی آمریکا علیه ایران با دوره‌های قبلی آن به‌هیچ‌عنوان قابل مقایسه نیست، ناامنی‌های روانی جامعه ما ناشی از جنگ روانی طرف مقابل بوده است».

♦ **دانش آموخته اندیشه سیاسی**